

gorenjski GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto III. Št. 35

Kranj, 31. avgusta 1950

Cena din 2-

V Kranju se obvezne dnevno dvigajo

Do sedaj je sprejetih že nad 10 milijonov din obvez II. ljudskega posojila

Kranj, 30. avgusta

Pravijo, da se bo še tekom današnjega in jutrišnjega dne Kranj posebno izkazal z vpisom danih obvez ljudskega posojila, kar zelo radi verjamemo, kajti dosedaj so skupne obveznosti že precej presegli 10 milijonov dinarjev. Vsi delavniki so v zadnjih dneh močno zvišali svoje obveznosti. Po tovarnah, med samimi oddelki, se je razvilo pravo tekmovalje v tem, kje bodo dosegli višje povprečje na posameznika. Doslej vodi Iskra z 1 milijonom 120.000 dinarjev sprejetih obvez, njej sledi Tiskanina z 1 milijonom, LIP z 800.000 dinarji, Inteks 789.000, Projekt z 600.000 dinarji, Sava 410.000 dinarji itd. Mnogi delavniki so zbrali že vse svoje obveznosti, nekateri pa so jih tudi že presegli. Vendar pa s tem ni rečeno, da

obveznosti več ne zbirajo. Kranj bo pri vpisu posojila, nedvomno med tistimi mesti v državi, ki se bodo odlikovala z zavestnostjo in razumevanjem svojih prebivalcev za skupnega blagorja.

K temu pa bodo mnogo pripomogli tudi tereni, saj 150 kmetovalcev na Primskovem, v Struževem, Stražišču in Rupi ne bo hotelo mnogo zaostajati za našimi obrtniki, ki jih ni dosti več, pa so se kot smo že v preteklem tednu poročali, zadal obvezo vpisati skupno vsoto 1 milijon 400.000 dinarjev II. ljudskega posojila.

Dobre rezultate je v medmestnem tekmovaljanju slovenskih mest dosegla kranjska mladina, saj se je doslej 1710 mladincov obvezalo vpisati 1 milijon 700.000 dinarjev II. ljudskega posojila.

Mladina okraj Kranj-okolica vpisuje ljudsko posojilo

Mladinska organizacija v okraju Kranj-okolica je pravilno razumela pomen, ki ga ima II. ljudsko posojilo za razvoj našega gospodarstva. Zato je tudi med prvimi pričela z delom in pojasnjevanjem v osnovnih organizacijah in med mladino, na terenu. Kljub temu pa dosedanj rezultati še niso povsem zadovoljivi, saj so zbrali le okrog milijon din obvez. Osnovni vzrok tega leži predvsem v tem, da je bila vse do zadnjih dni agitacija med mladino preozka in se je omejevala le na nekatere aktive. V zadnjih dneh so sicer tudi ostali bolj poprijeli, vendar je še precej aktivov, in to zlasti kmečkih, ki vše preveč mlačno jemijo in puščajo v nemar to važno naložo. Tudi po aktivih, ki so agitacijo pravočasno pričeli, so polagali premalo pažnje na to, da bi mladinci z večjim zaslужkom in boljšim materialnim stanjem lahko vpisali razmeroma več, kot pa drugi, ki slabše zaslужijo.

Doslej je razmeroma najboljši rezultat pokazala mladinska organizacija v aktivu "Niko" iz Zeleznikov, kjer je 56 mladincov vpisalo 60.000 din. Med temi je precej vajencev, ki imajo zelo majhne pre-

jemke. To nam najlepše dokazuje, da se naša mladina ne brani naporov za graditev socializma, obenem pa nam postane še bolj jasno, da so trditve vseh tistih, ki tožijo o dozdevni "politični nezainteresiranosti" mladine, le izraz njihovega opornizma in odigranosti od mladinskih množic. Kjerkoli naletimo pri mladini na slabe rezultate pri vpisovanju ljudskega posojila, povsod lahko ugotovimo, da so vodstva vpisovanja posojila mladini objavila le formalno, niso pa se potrudila, da bi jim raztolmačila važnost tega in ji povedala, da s tem načinom štednje tudi najbolj koristijo sami sebi. Saj je vsak, ki je vpisal ljudsko posojilo, najbolje naložil svoj denar, ki mu ga bo država z lepimi obrestmi vrnila. Ta denar pa bo v tem času omogočil izgradnjo novih industrijskih objektov in povečanje proizvodnje predmetov široke potrošnje. Večja in cenejša proizvodnja, pa pomeni nižje cene in s tem večjo vrednost denarja, kar bo prav tako prišlo v korist današnjim vpisnikom ljudskega posojila.

Zato morajo vse mladinske organizacije v tem času, ki nam je še na razpolago, s pravilnim pojasnjevanjem vsakemu posamezniku doseči, da med člani ljudske mladine ne bo nikogar, ki bi imel možnost vpisati ljudsko posojilo, pa tega ne bi napravil. Se prav posebno pa velja ta poziv našim kmečkim aktivom, kajti kmečka mladina lahko doseže velik uspeh ne samo s svojimi prispevkami, ampak tudi s pravilnim tolmačenjem svojim staršem. Tako lahko izpodbijajo vse predsednike, ki jih imajo nekateri starejši ljudje do ljudskega posojila. Kmet danes prejme mnogo denarja za svoje pridelke, tega pa zaradi nedostajanja blaga ne more prav izkoristiti. Zato naj kmečki mladinci tudi svojim staršem povedo, da ljudsko posojilo pomeni najbolje in najvarnejše naložen denar.

Industrija bombažnih izdelkov — mečan faktor v naši lokalni industriji

V PODJETJU SO IZVOLILI

DELAWSKI SVET

V Kranju na Primskovem, nekoliko na levo za Kokrškim mostom je podjetje, ki nosi naslov: "Industrija bombažnih izdelkov." Ze samo ime nam pove, da je podjetje tekstilne stroke. Vedeti pa moramo tudi to, da je IBI, kakov ji na kratko pravimo, s svojimi 250 delavci in nameščenci eno izmed največjih podjetij novo ustanovljenega okraja Kranj - mesto.

V razmeroma kratki dobi svojega obstoja kaže podjetje že kar lepe uspehe. Delavniki kmeti ve, kolike važnosti je povečanje proizvodnje ter vlagi v to vse svoje napo-

Dolžnost slehernega državljanja je, da pri vpisu ljudskega posojila prispeva resnično največ po svoji zmogljivosti

Katero naših mest bo prvo?

Kranj, 29. avgusta

V okraju Kranj - okolica se pri zbiranju obveznosti za vpis ljudskega posojila med mestoma Tržič in Skofja Loka razvija vedno ostrejše tekmovalje. Vendar je čutiti, da je vse premašo zanimanja v večjih delovnih kolektivih, ki imajo za to mnogo večje možnosti kot manjši. To velja zlasti za Tržič, kjer so sicer prvi začeli z dajanjem obvez, MOOF Tržič je zadal obvez, da vpise dva milijona dinarjev II. ljudskega posojila, pa ima danes zbranega komaj za milijon in 500.000 dinarjev. Malo je to, če pomislimo, da nas od začetka samega vpisovanja loči komaj par dni še. Tu je predvsem grajati delovni kolektiv Bombažne predilnice, ki je dosedaj zbral komaj 500.000 dinarjev, čeprav bi lahko vsaj še enkrat toliko. Iz tega sledi, da tu močno šepa politično delo in prepričevanje v zvezl s tem. Mnogo manjši delovni kolektiv tovarne obutve "Triglav" je namreč zbral dosedaj že za nad 350.000

dinarjev obveznosti. Tu imajo vzorno urejeno agitacijo potom grafikonov. Podobno je tudi v ostalih podjetjih, kot n. pr. v tovarni kos in srpov, v "Runo" itd. Začetek vpisovanja je že pred durni in treba bo kar pohiteti, da dosežejo in še presežejo zadano obvezo. Kajti Skofja Loka je v tem že zelo daleč pred njimi. Izgleda vse, da jih bodo Skofjeločani tudi pošteno premagali, čeprav so mnogo kasneje začeli s sprejemanjem obvez. Dosedaj so zabeležili že za milijon 730.000 dinarjev obvez II. ljudskega posojila. Obveze pa še neprestano dvigajo. Precej pa bo treba potipati še kmete, ki živijo na področju teh dveh mest, saj vti prav dobro vemo, da bi se kmetje na Bistrici v Tržiču lahko obvezali za mnogo več, kot so se doslej. Prav ista je tudi s Puštalci in kmeti iz Stare Loke. Skratka, če bodo pravilno podvzeli zadnje krate, bosta ti dve naši mestih lahko med prvimi in se bosta mogli enačiti z najboljšimi v Sloveniji pri vpisovanju II. ljudskega posojila.

Slepi invalid Franc Kožamelj bo posodil ves svoj prihranek 50.000 dinarjev

Z VPISOM LJUDSKEGA POSOJILA
POKAZI SVOJO LJUBEZEN DO
DOMOVINE

Skofja Loka, 29. avgusta

V domu slepih živi stodstotni invalid Franc Kožamelj doma iz Sv. Križa pri Litiji. Vsi ga poznajo kot enega najzadnjejših državljanov. Tu se uči praktičnih del in študira glasbo. Ko je bilo vpisovanje I. ljudskega posojila, je tovarš Kožamelj prijavil 50.000 dinarjev. Prav tako, kakor pred dvemi leti, pa se je tudi sedaj kot eden prvih odzval klicu Fronte in zopet vložil v posojilo ves svoj prihranek, prav tako 50.000 dinarjev.

Ze leta 1941, se je Franc Kožamelj pridružil narodno-ovsobodilnemu gibanju. Naslednje leto je odšel v partizane, kjer je izgubil v borbah, ki so takrat divjale najprej levo oko, nato pa še desno. Kot eden najstarejših zavednih borcev nosi spomenico od leta 1941. Ko je dajal ob-

vezo za II. ljudsko posojilo, je reklo: „Iz srca rad vlagam ves svoj prihranek v posojilo, saj vem, da bom tako tudi jaz lahko

pomagal čimprejšnji izgraditvi socializma in blagostanju naših delovnih ljudi."

V okraju Kranj-okolica še niso doseženi taksi uspehi kot bi bili lahko

Kranj, 29. avgusta

V okraju Kranj - okolica je dosedaj sprejetih za sedem milijonov 650.000 dinarjev obvez II. ljudskega posojila. Ce izvzamemo iz te vsote mesti Tržič in Skofja Loka, odpade na naše podeželje komaj 4 milijone 420 tisoč din obvez, kar je pa še izdaleč premašo, če pravilno presodimo zmogljivost naših kmetov. Dočim po eni strani dobivamo dobre vesti iz krajev, ki niso po gospodarski moči ravno med prvimi, pa je še vse premašo razgibnosti v naših najbogatejših krajih kot so: Cerklje, Voglje, Bitnje, Senčur, Reteče itd., ki so doslej sprejeli kaj nizke obveze, čeprav so tu kmetovalci, ki s prosti prodajo proizvodnih viškov mnogo zaslужijo. Vse preveč se naši aktivisti ponekod zadovoljujejo z minimalnimi zneski, kakor da bi bilo to kakšno dajanje miloščine, ne pa sprejemanje obvez ljudskega posojila, ki prinaša nam vsem velike koristi. Posojilo: Vedeti moramo, da nam bo dalo nove tovarne in železnice, nove traktorje in kmetijske stroje, nove šole in bolnice. Poskusimo zato danes našim vaškim ljudem tako dopovedati veliki pomen drugega ljudskega posojila in jim razložiti o-

sebne koristi, ki jih bodo imeli, pa jih bomo zato gotovo pridobili. Povejmo tem našim ljudem, da se s posojilom zdaj posebno še bije bitka za boljše življenje na vasi, a hkrati za neodvisnost države — za socializem. Vsaka naša vas bo podpisala, še več, tekmovala bo v tem kdo bo več vpisal (n. pr. Golnik), če bomo znali v naših delovnih ljudeh vzbudit pravo ljubezen in patriotično zavest do naše socialistične domovine.

„HALO! NAPACNO JE BILO...“

Da naši kmetje na vasi razumejo posojilo ljudskega posojila, ter žele čimveč prispevati k temu, nam je dokaz to, da so nam pred kratkim iz Dupelj telefonično sporočili tole: „Kaj vrata delate pomote! Tukaj Duplje, na telefonu Popov Miha. Napačno ste zapisali mojo obvezo, ki glasi 4000 din a ne samo tisoč. Tudi predsednik KDZ je sam dal 6000 din obveznosti, a ne kot je vaš dopisnik sporočil samo 3000 din. Prosim, da to popravite v prihodnji številki.“ Vidite, takšni so naši ljudje in mi prav radi ustrežemo njihovi želji.

KJE IN KAKO BOMO VPISOVALI DRUGO LJUDSKO POSOJIVO

Zaradi hitrejšega vpisovanja posojila, bo vpis na vpisnih mestih, ki so ustanovljene pri vseh podjetjih, uradih in ustanovah vstevši tudi podjetja zadržnih in družbenih organizacij.

Pri osnovnih organ. Ljudske fronte na vasi in v mestu je treba obvezno organizirati vpisno mesto, daleč v vseh kmečko delovnih zadrugah in na mladinskih gradbiščih. Razen tega bo mogoče pri vseh kreditnih podjetjih in poštah v državi neposredno kupiti vsako količino obveznic.

Tehnika vpisa je zelo preprosta. Vpisniki, ki bodo plačali ves vpisni znesek v gotovini, ne bodo izpolnili nikakih obrazcev, temveč bodo za plačani znesek dobili takoj ustrezno vsoto v obveznicah. Tisti pa, ki bodo vpisan znesek plačevali v obrokih, morajo izpolniti ob vpisu izjavo o vpisu posojila, s katero se obvežejo, da bodo v določenih obrokih plačali ves vpisni znesek, ob vpisu pa bodo dobili obveznice v višini zneskov, plačanih v gotovini.

Izdelki so namenjeni večinoma široki potrošnji in njih velik del ostane na lokalnem trgu. Da pa polagajo pažnjo ne je na količino, temveč tudi na kakovost izdelkov, to nam dokazuje priznanje, ki ga je podjetje prejelo na II. republiški razstavi lokalne industrije in obrti — kjer so bili nagrajeni z diplomom.

V svojem stremljenju za čim večjo in kakovostno proizvodnjo, je kolektiv napovedal tovarnama „Inteks“ in Tiskaniju interno tekmovalje, na katerem sta brigadi IBI-a dosegli prvo mesto. Kolektiv je nedavno tega začel tekmovali po šahovskem načinu, kar mu je prineslo že prav lepe uspehe. Tkalke, ki dosedaj norme niso ni-

ti dosegale, jo sedaj stalno presegajo za okrog 10%. V soboto 26. t. m. pa so delavci in uslužbenici tega podjetja praznovali največji dan: izvolili so svoj delavski svet. V 25-članski delavski svet so izbrali najboljše delavce in udarne kot so novator Posedi Anton, racionalizator Gala Stanko, devetkratna udarnačica Sušnik Stanka in Sotič Alojzija ter drugi. Le-ti bodo 10. septembra izbrali upravni odbor podjetja in takrat bo svečan prevzem tovarne po delavcih.

Pa tudi na ljudsko posojilo niso pozabili! Predvideno imajo vpisati 220.000 dinarjev ljudskega posojila. Pričakovati pa je, da bodo to vsoto še znatno povečali.

Okraini plenum OF mesta Kranja je zasedal

V torki, 22. t. m. je bilo Okraino zasedanje plenuma OF mesta Kranja, ki so mu razen delegatov prisostvovali še član sekretariata Predsedništva vlade LRS tovariš Hafner Vinko, zastopnik JA in predstavniki množičnih organizacij.

Zasedanje je imelo dvojen pomen in sicer: Pregled dela organizacije OF v času od zadnjega zasedanja do danes in osvetlitev nalog Fronte v cilju nadaljnje graditve in demokratizacije naše društvene stvarnosti. Poročilo o polletnem delu je podal tov. Skok Marijan, organizacijski sekretar. Ta je najprej orisal obliko organizacije: OO OF Kranj-mesto. Poudaril pa je, da so potrebe pokazale, da se bo dosedanjem plenum moral po številu članstva razširiti, kar se bo izpolnilo s prvimi volitvami v frontno organizacijo. Tudi članstvo se mora povečati. Mestna frontna organizacija šteje nekaj nad 6.000 članov; v to število je zajetih komaj polovica volivcev mesta Kranja.

Delo na kulturno prosvetnem polju je kar lepo napredovalo. Preko mladinskih in pionirskih organizacij je OF skrbela za dober napredok v šolah in je bil dosežen 89,6% uspeh. Izobraževalnega tečaja na Primskovem se je udeležilo in uspešno dovršilo 19 udeležencev, uspeh pa bi bil s pomočjo OF še večji. LU je imela devet predavanj, katere je obiskalo 1385 poslušalcev. Poleg centralne sindikalne knjižnice so dostopne ljudstvu še knjižnica v Stražišču, na Primskovem in Planini. Jeseni pa bosta odprti tudi knjižnice na Rupi in Struževem. V treh SKUD-ih, 2 KUD-ih in 2 MKUD-ih je vključenih 1600 članov, od teh je 774 aktivnih. Vsa društva sestavljajo številne sekcije in sicer: 9 pevskih, 7 gledaliških, 7 folklornih, 4 instrumentalne, 3 recitacijske, 2 lutkovni, 1 godbena in harmonikarska, 1 likovna in 2 filmska krožka. Skupno s poklicnim Prešernovim gledališčem bo mogoče ustvariti v Kranju močno kulturno središče; odločnejša in izdatnejša pa bo morala biti še pomoč OF.

Telovadna vzgoja in fizkultura sploh, zahteva v Kranju popolno organizacijsko preosnovo, nujno ureditev stroga načrtnega in zavestnega dela, oprtega na resno politično pomoč. Z decentralizacijo in prenosom vseh vrst dela na ljudstvo, prevezma OF odločilno odgovornost za pravilen in dober razvoj vsega kulturno-prosvetnega življenja.

Najvažnejša naloga naših žena je bila posvetiti vso pažnjo ustanovljenima DIDOMA, otroškim jaslim in otroškim restavracijam in to so žene tudi izpolnile, kar je dokaz nenehne skrbi za naše najmlajše. Organizacija AFŽ je posvetila vso pozornost socialno šibkim ženam, nudila jim je pomoč pri delu, v kritičnih primerih pa tudi v denarju.

Mladina se je veliko udejstvovala pri raznih gospodarskih in političnih akcijah, vendar se njeno delo vse preveč podcenjuje. Z vso vnemo sledi tekočim nalogam in se trudi, da svoje znanje čim bolj razširi in tako pomaga k današnjemu razvoju.

Od začetka tega leta pa do danes ugotavljamo, da prostovoljno delo ne poteka zadovoljivo. Na zadnjem plenumu je bila sprejeta obveza za 600.000 prostovoljnih ur, od katerih pa je sedaj opravljenih le 150.000. Pri posameznikih za prostovoljno delo sploh ni zanimanja, breme vsega dela je ležalo le na nekaterih. Vsekakor pa je doseglo lepe uspehe pri prostovoljnem delu

članstvo planinskega društva, smučarska sekcija, Mlekarna v Čirčah in sindikalna podružnica pri MLO-ju. Pri vsem tem je je videti, da so voditelji in kolektivi tudi pristopili k organizaciji prostovoljnega dela.

Sestanki ljudskih inšpektorjev se po tertenih ne vršijo, pretežni del članov sploh ne dela, zato tudi delo ljudske inšpekcije ne more biti zadovoljivo. Izvršenih je bilo 39 pregledov, nekaj primerov pa je bilo odstopljenih kontrolni komisiji.

Nekateri terenski odbori fronte ne vodijo računa o ljudski inšpekciji in v tem resno zavirajo delo ljudske inšpekcije. V bodoče je treba izvoliti ljudi, za katere bomo uverjeni, da bodo zaupane jim naloge izpolnjevali in kot organi ljudske inšpekcije odpravljali napake, katere se danes že vsepovsod pojavljajo v škodo delovnega človeka.

Najvažnejša naloga, ki je danes pred nam, pa je vpis II. ljudskega posojila, ki bo od 1.-20. septembra t. l. Ne smemo se zadovoljiti z dosedaj sprejetimi obveznostmi. Vsak naj vpiše po svoji resnični zmogljivosti.

S prehodom upravljanja podjetij na proizvajalce same, smo pridobil zopet novo zmago pri gradnji socializma. Z volitvami delavskih svetov in upravnih odborov podjetij se začenja uresničevati temeljni zakon o gospodarjenju združenih gospodarskih podjetij, ki je pred nedavnim stopil v veljavo.

Tretja naloga, ki stoji pred frontno organizacijo pa je X. obletnica OF. Prihodnje leto, ko bomo praznovali to pomembno obletnico, naj proslava izveni v močno manifestacijo enotnosti delovnih ljudi, organiziranih v vseljudski fronti. Priprava in proslava pa naj bo pregled borbeno poti, ki jo je prehodil slovenski narod, združen v svoji OF v okviru LFJ.

Diskusija je bila zelo jedrnina in živahnja. Govora je bilo o gospodarskih vprašanjih, ljudskem posojilu, mladinski organizaciji, o idejno političnem delu, izven armijski vzgoji, prostovoljnem delu, delavskih svetih, knjižnicah in drugem. Med drugimi je v diskusijo posegel tudi tov. Hafner, ki je poudaril, da se z osamosvojitvijo mesta Kranja postavlajo pred aktiviste velike naloge v zvezi s političnim in gospodarskim razvojem mesta. Meni, da je vse delo odvisno od naših organizacijskih prijemov, ker ljudstvo je pozitívno, pri svojem delu pa moramo biti pozitívno in vztrajno. Nakazal je politični in gospodarski pomen ljudskega posojila.

Za zaključek so bili sprejeti sklepi: Sleherni voljeni član OF se mora boriti za izvajanje dnevnih nalog, ti pa so dolžni razgibati pri delu vse članstvo. Za uspešnejši vpis ljudskega posojila se bomo posluževali individualnega prepravljanja in agitiranja na masovnih sestankih. Za X. obletnico OF bomo trdno sodelovali s terenom in mu nudili vso pomoč. Skrbeli bomo za pravilno delo v vseh otroških ustanovah. Iz komisij ljudske inšpekcije bomo izločili vse one, ki zato ne odgovarjajo in na njihova mesta izvolili nove člane. Vso skrb pa bomo posvetili tudi proučevanju zakona o delavskih svetih.

Ob koncu je bila odposljana pozdravna rezolucija Izvršnemu odboru OF Slovenije.

MANIFESTIRAJMO TUDI PRI VPISU II. LJUDSKEGA POSOJILA NEZLOMLJIVO ENOTNOST NAŠIH NARODOV!

Za lenuhe in delomržneže ni prostora med marijivimi in peštenimi delavci

V teh dneh so podjetja očistila iz vrst delavcev nesnago, ki se je držala delovnega kolektiva, očistila in očistila so se vseh tistih škodljivih zajedavcev in pijavk, ki so se hoteli okoriščati na račun poštenih in marijivih delavcev in udarnikov, na račun celotnega delovnega kolektiva. Podjetja so odpustila ali dala odpovedi vsem tistim nediscipliniranim delavcem, lenuhom, tatovom na drobno, katerim vsi opominili in lepe besede niso pomagale, da bi se poboljšali. Sicer je ponekod dvignilo nekaj prahu in nezadovoljstva, vendar samo radi nepoučenosti; dobri delavci so se ponekod za take škodljive zavzemali in to prav radi tega, ker jim ni bilo dovolj jasno, da njih odpovede niso more doleteti, pač pa doleti samo tistega, ki škoduje skupnosti.

Oglejmo si pobliže nekaj takih ljudi. Prav gotovo je delovnemu kolektivu "Inteksa" poznan Grose Franc, delavec iz skladischa bombaža. Na delo je prihajal vijen, med delovnim časom se je skrival in spel. Lepa beseda mu ni pomagala, pač pa je radi opominjanja hotel napasti predpostavljenega z nožem. Ali je to primer poštenega delavca? Vsak bo rekel, da ni, ter da je bilo podjetje upravičeno odpustiti ga. Drug tak primer iz istega podjetja je Kokalj Franc, dvoriščni delavec. Tudi on je poizkušal doseči vse s fizičnim napadanjem predpostavljenih. Predvojaški vzgoji se je hotel izmagniti na tak način, da je dal lažne podatke o starosti. Ko pa so mu prišli na sled in je le moral iti tako kot drugi delavci njegovega letnika, pa je tam spel. Večkrat je bil že kazensko premeščen, toda vse mu ni pomagalo. Skrajnost njegovega škodljivega dela v tovarni pa je bila, ko je začagal posteljivo v tovarniškem stanovanju. Tudi ta ne spada v dober delovni kolektiv. Daje tovaršica Frelih Marija, ta je bila za sačena pri tatvini. Nakradene stvari je preprodajala. Tudi svojo hčerko je privedla do tega, da je kradla. Verbič Pavla, iz tkalnice je med delovnim časom pojavljala po oddelkih in se skrivala. Da ne more delati se je izgovarjala, ker je slaba hrana. Kaj bodo rekli k temu tiste delavke, matere s številnimi družinami, ki se oskrbujejo samo iz garantirane preskrbe? Verbič Pavla pa se oskrbuje poleg garantirane preskrbe iz drugih virov. Tudi izostanki so pri njej redna stvar in "zboli" kadar se njej zdi primerno. 20 lenuhov in izostankarjev je v tovarni "Inteks" dobilo odpovedi in z njimi se je kolektiv odresel škodljivih zajedalcev.

Tudi v predilnici in tkalnici v Tržiču je 23. takih. Med njimi so večinoma taki, ki so imeli v letošnjem letu že preko 27 neopravičenih izostankov in jim je bila proizvodnja postranska stvar. Ilnikar Viša, nekdaj dobra delavka, pa jo je zapeljala družba, je manjkala 15 dni skupaj. Mandelje Marija je napravila v letošnjem letu 20 "plavih", Jankovič Monika 18 v tem kar 15 dnj nepretrgoma; tudi Ranko Matildi se je zahotel polenariti in je ni bilo 15 dni na delo. Primer izrazitega delomržneže pa je bil Begic Mehid, ki se je potikal vsepovsod po oddelkih, samo pri delu ga je bilo težko dobiti. Tovarna "Triglav" v Tržiču je odpustila 3 delavce, ki so kvarili okolico. Jane je bil odpuščen radi tatvine. Zupan Edi je sodeloval z njim, poleg tega pa je prišel na delo vinjen, se je potikal po oddelkih in službo prespal. Srbčič je bil nediscipliniran delavec, z več neopravičenimi izostanki, poleg tega pa je s svojim slabim vzgledom

kvarno vplival na okolico. Predilnica Skofja Loka je odpustila 26 slabih delavcev in delavk, ki so bili v stalno bremo podjetju. Beg Katica je bila že kronični izostankar in pri delu slaba, skratka popolnoma neproduktivna. Tudi Polajnar Ivanka in Kalan Slavica ta iz istih vzrokov morali podjetje zapustiti.

Tovarna "Tiskanina" Kranj pa je doseča odpustila največje število delavcev, zatukete pa ne moremo trditi, da bi bili vsi nedisciplinirani. Verjetno se je vodstvo tega podjetja nadejalo, da bo dobro kakšno nadomestilo in so se hoteli znebiti prav vsega, kar ovira nemoten potek proizvodnje. Prav v tem podjetju so bile storjene marsikateremu delavcu tudi krivice, katere pa skušajo popraviti tudi od strani podjetja.

Vendar je pretežni del tistih, ki so bili odpuščeni to le zaslužil. Zontar Marija, Gladek Ciril, Bratkoč Fanika, Komovec Angelja in še vrsto drugih so odpustili radi stalnega neopravičenega izostajanja. So pa še drugi, ki z neopravičenim izostankom sicer niso kvarili delovne discipline, pač pa s svojim izmikanjem pred delom, skrivanjem po drugih oddelkih in stranih, čemur je dokaz prav nizek odstotek doseganja norm. Izmed takih so še: Hartman Evgenija, Polajnar Aleksandra, Bobnar Janez, Judež Angela, Pohar Jožef, Rogelj Janez, Tehovnik Alojzija, Martinic Jože, Dolinar Janez in drugi. Več nepoboljšljivih in kroničnih lenuhov kažejo se Otrin Cilka in drugi, ki vsekakor kvarno vplivalo na proizvodnjo. Tudi Klopčič Miha, gradbeni nadzornik je med odpuščenimi, ker je nezadovoljivo izvrševal zadane naloge in imel skrajno slab odnos do delavcev, ki so mu bili dodeljeni. Tudi v vinjenem stanju je čestokrat prihajal v službo.

Tu je navedenih le nekaj primerov kroničnih lenuhov, izostankarjev in pijavk, kateri so hoteli obviseti kot stalno bremena delavcev, ki so izpolnjevali svoje dolnosti in naloge petletnega plana sto odstotno. Te primere smo navedli samo v ilustracijo, da bodo naši pošteni delavci vedeli, kakšni delavci so bili odpuščeni, da ne bodo nasedali raznim lažnim parolam, ki jih širijo prav ti lenuhi, če da so bili odpuščeni zaradi pomanjkanja dela. Dela je za vsakogar dovolj, samo če kdohče pošteno delati ter tudi živeti poštene, ne pa na račun onih, ki se zavedajo nalog, ki jim jih postavlja borba za izvedbo Petletnega plana.

MIRNO, SVOBODNO, LJUBO PO PLANINAH NAJ CVETO!

Veliko ljubiteljev in obiskovalcev imajo naše planine, redki pa so, ki imajo tudi čut do narave.

Tako je morala v zadnjem času komisija za kaznovanje prekrškov pri OLO-u Kranj-okolicu kaznovati več ljudi, ki s svojim brezvestnim trganjem tudi zaščitenih planinskih rož, uničujejo našo planinsko floro. Na žalost se ugotavlja, da med temi niso samo priložnostni turisti, ampak tudi člani planinskih društev.

Potrebno bi bilo, da planinska društva opozore svoje člane na nekulturov takšnega trganja zaščitenih rastlin ter na to, da morajo skrbeti za planinsko floro, ne pa jo uničevati.

Opozarjam vse izletnike, da so kazni zelo visoke — do 50.000 din, v bodoče pa bomo imena kaznovanih tudi objavili.

prav tisto, nad čem si se vedno najbolj razburjal.

Spominjam se, da ni bilo izdatka, nad katerim se ne bi razburjal, zato si nisem mogel prav predstavljati, kako je žena to zadevo rešila. Toda moj minus B mi je že prinesel knjigo izdatkov.

Leta in leta sva z ženo v vojnem stanju zaradi te knjige izdatkov. Dolgo je žena beležila neke izdatke v rubriki "S. N. V." in mi nikdar ni hotela povedati, kaj to pomeni. Razlagal sem si pač po svoje, enkrat "Sadje. Naproza. Vrt", drugič "Sandale. Nogavice. Vata.", večinoma pa "Samopotrebni viški". V tej obliki je ta skrivenost postavka ostala v ženini knjigi izdatkov vse do današnjega dne in nič ni pomagalo vse moje razburjanje vsakega meseca.

Pa mi je žena končno le izdala skrivenost. To so bili izdatki "Sama ne vem", sami manjši zneski, za katere žena nikdar ni vedela, kam so prav za prav šli. Zdaj pa jih je odklenkalo. Izbrisalo jih je ljudsko posojilo.

"A minus B"

HUMORESKA

Pred vpisom drugega ljudskega posojila smo imeli v naši hiši resne pogovore in pogajanja.

"Res, treba bo pogledati, koliko bomo lahko vpisali," pravi moja žena.

"Kajpada," pravim, "izračunal bomo po obrazcu 'A minus B'. Ti si, žena, minus B."

Pa je moja boljša polovica vzkipela.

"Kaj sem jaz? Minus B? Gospod so seveda sigurno plus A, prva črka v abecedi, kaj ne? Le počakaj, tudi jaz bom šla v službo, potem boš pa že spoznal menzo..."

Pred to strašno grožnjo sem seveda moral popustiti.

"Saj nisem mislil tako. Počakaj, da ti pojasnim. A — to je moja plača, B pa je tvoja knjiga izdatkov. Po izdatkih v prejšnjih mesecih bomo videli, kaj bomo v pri-

hodnjih petih mesecih lahko odbili, no, pa bomo vpisali, kolikor bomo mogli."

Tako sva z ženo tudi storila. Cez nekaj dni sem ponosno sporočil svoji ženi, da sem v podjetju podpisal obveznost za vpis drugega ljudskega posojila in s tem postavil temeljni kamen našega varčevanja v prihodnjih petih mesecih.

"Na svoje ime?" me je vprašala žena.

"Na svoje, seveda."

"Kaj pa misliš? Ali si name in na Borisa pozabil. Zdi se mi, da pogosto pozabljaš, da imaš ženo in sina!"

Zaman sem ženi pojaseval, da je to pot vseeno, na čigavo ime je dana obveznost, ker se obveznice ne bodo glasile na ime.

"Ni vseeno," pravi žena. "Ali bodo pri tem posojilu tudi žrebali dobitke, kakor pri prvem?"

"Seveda," pravim in se spomnim, da je ena naša obveznica prvega posojila, ki se je glasila na ženino ime, zadebla dva tisoč dinarjev.

"Potem ni vseeno," neizprosno nadaljuje žena, "

Drobne in važne vesti OD VSEPOVSO

Znesek 300.000 din ljudskega posojila bosta vpisala brata Franc in Ivan Pregelj, srednja kmeta iz Vipave.

Moč jugoslovenskih radijskih postaj se je po vojni desetkrat povečala. Preje smo imeli le tri, danes pa je 22 radijskih postaj.

Bruno Tomazi, trikratni racionalizator v rafineriji naftne na Reki je s svojimi pomembnimi racionalizacijskimi prihranili državi štiri in pol milijona dinarjev.

Te dni je bil na Bledu zaključen seminar inozemskih slavistov, iz trinajstih držav, ki ga je uspešno organizirala ljubljanska univerza.

V lesnem industrijskem podjetju v Podstojni dela že nad 750 udarnikov.

V Borski rudnik smo letos investirali osemdeset milijonov din. Zgradili so novo topilnico, razširili flotacijo in elektrolizo, postavili nove enodne peči, žičnice in še šestdeset drugih rudniških naprav.

Nekaj ukrepov za povečanje hektarskih donosov

Za dosega zadovoljivih pridelkov je prvi pogoj dobro seme. Zaman so vsi mogoči agrotehnični ukrepi: gnojenje, pletev, okopavanje. Vse to nam nič ne koristi, če ne uporabljamo dobrega semena. Z uporabo dobrega semena se pridelovalni stroški prav nič ne povečajo. To je najcenejši ukrep v borbi za povečanje hektarskega donosa. Na ta način se pridelek pri žitu poveča za 20–30%, pri krompirju pa celo za 40–60%. Samo zdravo seme nam lahko da zdravo rastlino. Pri nas znašajo kvantitativne izgube žitaric vsled sneti 10, pa tudi več odstotkov. — Trpi pa tudi kvaliteta. Zato moramo okužbe s pravilnimi merami zmanjšati na minimum.

V borbi za povečanje hektarskih donosov, je zelo važna naloga to, da se seme pred setvijo očisti na čistilnih strojih (selektorjih, trierjih), ki izločijo iz semenskega blaga vse mogoče primesi: plevel in slabo razvito zrnje. Če bi sejali neočiščeno seme s plevelom, bi plevel ob dohaščanju odvezemal kulturnim rastlinam hranilne snovi, vodo, prostor in svetloba.

Druga, enako važna naloga za povečanje hektarskih donosov pa je razkuževanje semenskega žita, ki ima namen preprečiti škodo, ki nam jo delajo razne bolezni in škodljivci. Na žilih se pojavijo rje in sneti. Pri trdi sneti, ki napada zlasti ječmen, pšenico in proso, so klasi napolnjeni s črnim prahom — trosi in so temnosivi. Ko žito mlatimo, se ti trosi oprimejo zdravih zrn. Če posejemo tako zrnje, ki se ga držijo trosi, okuži snet bodočo rastlino in naslednje leto je na taku okuženi rastlini snet. Da bi preprečili napad sneti, moramo seme razkužiti. Žito lahko razkužimo na moker in suh način. Pri prvem načinu namakamo zrnje določen čas v strupeni razstopini, ki mora imeti določeno gostoto. Pri drugem pa zrnje pomešamo s strupenimi praški. Pri suhem razkuževanju se nam seme ne more ponovno okužiti in je delo enostavnejše, ker nam ni treba semena po namakanju sušiti.

Za razkuževanje uporabljamo razne (živosrebrne) preparate kot: ceretan, cereasan, abavit itd. Za 100 kg pšenice ali rži

Prosvetni delavci pred novimi nalogami

Pri nadaljnem in čim uspešnejšem razvoju našega šolstva stope v novem šolskem letu pred našimi prosvetnimi delavci sledče pereče naloge.

Pri razvijanju demokratičnosti naše oblasti, ko prehajajo funkcije višjih državnih organov (tudi prosvetnih) vse bolj na osnovne edinice to je krajevne ljudske odbore, moramo te ljudske odbore usposobiti za pravilno izvajanje prosvetne politike in prosvetnih nalog.

KLO-ji se morajo zavedati, da so sami neposredno odgovorni za stanje šolstva in ljudske prosvete v kraju in da morajo sami usmerjati in voditi prosvetno delo ter ustvarjati pogoje za boljši razvoj šolstva.

Napačno je mnenje, da je za to odgovorno samo ministrstvo za prosveto in poverjenštvo za prosveto pri OLO; tako skrb za šolstvo kakor jo imata tva dva oblastna organa, ki posegata vodita in nadzorujeta prosvetno delo, morajo imeti tudi krajevni ljudski odbori, predvsem pa njihovi poverjeniki za prosveto.

Izkušnje iz preteklega šolskega leta nas uči, da moramo poverjenike za prosveto pri KLO-jih za te naloge usposobiti. Mnogi poverjeniki so mnenja, da je njihova izobrazba prenizka, da bi mogli uspešno urejevati šolske zadave. Zato je dolžnost prosvetnih delavcev, predvsem pa dolžnost šolskih upraviteljev in ravnateljev gimnazij, da zainteresirajo poverjenike za prosveto za šolske probleme, da jih vabijo na krajevne učiteljske seje, kjer se raz-

vzamemo 200 gramov prašiva, za 100 kg ječmena 250 gramov in za 100 kg ovsa 300 gramov.

Razkužujemo lahko v navadnem sodčku, skozi katerega je vdelana os z ročajem. Tak sod napolnimo s semenom do četrte. Nato dodamo predpisano količino praška in vrtimo sod kakih 5 minut, da se prasek pomeša s semenom.

Prašnato snet, ki napada ob času cvetenja zlasti ječmen, pa zatiramo drugače. Klasi, napadeni od prašne sneti, so črni. Če bilko pretresemo, se kadi iz klasov črn prah. Klasi razpadajo tako, da ostane samo klasno vreteno. Trosi, katere je veter raznesel na zdrave cvete, poženejo kar v notranjost pestiča, kjer se razvije glijica, ki ostane v zrnju do setve. Snet uničujemo tako, da seme namakamo 4 ure v mlačni vodi, ki ima 20–30 stopinj C, da se glijica zdudi k živiljenju. Nato namakamo seme 15 minut v vodi, ki ima 51 do 53 stopinj C. Pri tem razkuževanju je treba biti zelo previden, kajti temperatura nad 53 stopinj C bi uničila kaljivost, nižja temperatura pa ne bi učinkovala. Po preteklu 15 minut dolijemo nekaj mrzle vode, vzamemo iz nje žito ter ga plitvo razgrnemo, da se čimprej posuši.

Uspeh bodoče žetve pa je često odvisen tudi od kvalitetne in pravočasne priprave zemljišča za setev.

Razen naštetih faktorjev pa je za dosego večjih in boljših pridelkov zelo važno tudi pravilno kolobarjenje. Vsak kmet ve, da ista rastlina ne uspeva dobro, če jo sejemo več let zaporedoma na isti prostor. Če redno in pravilno kolobarimo, bomo dosegli večje in boljše pridelke, obenem pa zmanjšali pridelovalne stroške.

pravila o šolskem delu, skratka, potrebno je v tem obdobju razvoja naših ljudskih odborov, pomagati poverjenikom za prosvetno, da začno resnično vršiti posle posvetenika. Pri tem pa morajo storiti prosvetni delavci prvi korak; prikazati jim morajo probleme in potrebe šolstva in ljudske prosvete tako, da se bodo čutili poverjeniki za rešitev tistih odgovorni.

Prav tako morajo prosvetni delavci v novem letu navezati tesnejše stike z mnogimi organizacijami, da bo skrb za šolo in učence obča, ne pa samo stvar prosvetnih delavcev.

Na množičnih sestankih in zborih volivcev je potrebno mnogo več razpravljati o šolskih problemih kot doslej. Posebno sedaj, po ustanovitvi nižjih gimnazij v naših vaseh (Cerkljah, Križah, Preddvoru, na Trati, Predosljah, Poljanah in Zeleznikih) je potreben širši vpogled organizacij in prebivalstva do šolskih nalog. Organizacije in prebivalci posameznih krajev se morajo čutiti odgovorne za razne pomanjkljivosti v prosvetnem ustroju in morajo sami ukrepiti, da iste odpravijo, ne pa da smatrajo, da je za reševanje prosvetnih zadev odgovoren edinolek okrajni odbor. Na svoji zemlji se morajo čutiti tudi v prosvetnem pogledu gospodarje, sedva v okviru zakonov in šolskih predpisov.

Druga velika naloga prosvetnih delavcev pa je čisto pedagoškega značaja. Po določenih uspehih, ki so jih dosegli naši prosvetni delavci na podlagi natančnega političnega študija, je potrebno v novem šolskem letu preiti tudi k strokovnemu študiju. Studij psihologije (Kornilove, Tjeplove ali Grubašičeve), pedagogike (dr. Schmidt in Gončarov) ter metodike, zlasti specjalne, mora biti stalna skrb vseh učiteljev in šolskih upraviteljev. Učno in vzgojno delo se mora razvijati po znanstvenih pedagoških iskustvih, ne pa ne-načrtno in rokodelsko. Zato je potrebno pregledati učne načrte in jih na podlagi dvoletnih izkustev (odkar je uveljavljen sedanji učni načrt) izboljšati, obravnavata predmetov pa naj bo znanstvena.

Računati moramo tudi z večjimi proslavami, ki bodo v tem letu. Spomnili se bomo žalostne obletnice Koroškega plebiscita, rojstva naše republike — 29. novembra, 150 obletnice Prešernovega rojstva, 10. obletnice ustanovitve OF. Vse te obletnice morajo vzeti šolski kolektivi v svoj delovni plan, se nanje pripravljati, vendar ne tako, da bi trpelo učno delo. Zato naj učni kolektivi takoj ob pričetku šolskega leta izdelajo letni delovni plan ter podrobni tromesečni načrt, da se izognemo kampanjskemu in površnemu načinu dela in da bo učna snov v celoti in temeljito obravnavana. — Prav tako naj se pripravljajo na te obletnice naša kulturno-umetniška društva, da bodo kulturne prireditve ob teh dneh na dostojni visini.

Prav tako ne moremo iti prosvetni delavci neopazno mimo velike gospodarske in politične akcije, to je vpisa ljudskega posojila. V tem pogledu se bomo uvrstili med najzavednejše državljane ter dali največ, kar moremo. Gleda vpisa ljudskega posojila bo dal podrobna navodila okrajni odbor sindikata prosvetnih delavcev.

datum in rok dovršitve dela so točno določili, ker so vedeli, da mora biti struga očiščena v najkrajšem času. In res! Tehnično vodstvo je napravilo celotni načrt dela: sestavilo je spisek vseh delazmožnih frontovcev, premerilo dolžino struge, določilo globino izkopa ter celotno dolžino struge razdelilo v določene parcele za vsega frontovca posebej. Na posebnih vabilih je dobil vsak vsa in točna navodila za udeležbo. Poleg tega pa so Iepaki s parolami in podrobнимi napotili vabili prav vsakega človeka na prostovoljno delo.

Dne 12. avgusta je greben Jezernice oživel, a ne ob 7. uri, kot je bilo določeno, temveč že ob 6. uri zjutraj. Razporeditev delovne sile je bila prav lahka in hitra: vsak frontovec je takoj našel svoje mesto in pod vodstvom nadzornega osoba je delo potekalo brez vsakega zadrževanja. Razvilo se je pravo tekmovanje. Uspehi so bili po dveh dneh skupnega dela tak, da udeleženci sami niso sebi verjeli, koliko zmore tako majhna vas, če se strne v enotno delovno fronto. — Pa ne samo za delo, ampak tudi za okreplilo je bilo vzorno preskrbljeno. Vsak prostovoljec je na delu dobil celodnevno brezplačno oskrbo. Vodstvo OF in KLO je znalo prekrbeti sredstva za prehrano in frontovci

Sem in tja

PO ŠIRNEM SVETU

„Nič novega“ na Koreji. V zadnjih osemih dneh ni bilo na korejskem bojišču nobenih večjih sprememb. Obe bojujoči se sili sta vzdržali na svojem ozemlju in je zaradi tega fronta ostala na istem mestu. Možna pa so velika presenečenja. Ljudska vlada Koreje razpolaga z množično vojsko, ki je sposobna napadati od blizu ter si prebijati pot tudi po najtežjem terenu. Na nasprotni strani pa prihajajo okrepite. Tako so se v Koreji izkrcale čete kanadske in angleške vojske. Videti je, da je ameriškemu imperializmu mogo na tem, da vzdrži za vsako ceno in prav zaradi tega uspostavlja na Koreji vedno večje sile.

Nova Kitajska zahteva umik ameriških oboroženih sil s Formoze, kar je sporočil v brzjavki zunanjji minister LR Kitajske generalnemu sekretarju ZN. Prav tako je ljudska vlada Kitajske odredila delegacijo takojšen odstop Kuomintangovih delegatov, ki nimajo nobene pravice zastopati kitajsko ljudstvo v Organizaciji združenih narodov.

Brezposeknost na svetu je narasla, posebno v državah: Veliki Britaniji, Franciji, Zapadni Nemčiji, Kanadi, Avstriji, Norveški, Svici, Indiji, Pakistanu, Japonski in Južni Ameriki, dočim se je zmanjšala v ZDA, Belgiji, Danskem, Izraelu in v Novi Zelandiji.

Italijanski kmetijski delavci so zasedli v okolici Rima veleposestvo princa Torlanija.

Na tržaškem velesejmu, ki je te dni odprt, je Jugoslavija zastopana s 7200 razstavljenimi tehničnimi izdelki.

HONORE BALZAC

Letos se ves kulturni svet spominja 100 let smrti velikega francoškega romanopisa Honoreja Balzaca, ki je v svojih delih razgrial bogataštvilo in gnilobo tedanje družbe.

Rodil se je 20. V. 1799 v Toursu. Kot pisar pri notarju je pričel pisati: se lotil mnogo kasneje z izdatnejšo pomočjo gospobe Bernyške tiskarskega in založniškega dela, pri čemur je začel v velike dolgove, ki si jih vse življenje ni mogel otresti. Delal je marljivo, vztrajno, katerikrat po 26 ur vzdrljoma. Zapustil je veliko književno dediščino, katere jedro je njegov ciklus romanov „Cloveška komedija“. Nekatera Balzakova klasična dela imamo tudi v klenih slovenskih prevodih. Umrl je 18. avgusta 1850 v Parizu.

POZIV

Pozivajo se vsi mladinci, rojeni v letih 1932, 1933 in 1934, ki stanujejo na območju MLO v Kranju, da se zglase na mestnem ljudskem odboru v sobi št. 16 (referent narodne obrambe) in sicer:

1. Letniki 1934, dne 4. in 5. septembra;
2. letniki 1933, dne 6. in 7. septembra in
3. letniki 1932, dne 8. in 9. septembra t. l. od 7.—14. ure, zaradi vpisa v evidenčno knjigo. — Za pravilno in pravočasno javljanje mladincov so odgovorni starši, oscrniki, oziroma uprave podjetij.

so bili tudi s tem delom organizacije nadve zadovoljni.

Ce pregledamo uspeh te, do sedaj največje delovne akcije na Jezerskem, je naslednji:

Od 750 prebivalcev, kolikor jih šteje vas, je delazmožnih 214 ljudi, ter se je dela udeležilo 209 oseb. V dveh dneh so frontovci očistili in poglobili 1382 m dolgo strugo ter v 3776 urah izkopali 1539 m³ zemlje in gramoza. Dela za skupno korist se ni udeležilo 5 oseb, katere pa bodo frontovci na prvem sestanku pošteno prečestili in razkrinkali.

S to akcijo so frontovci vasi Jezersko dokazali, da so strnjeni v OF, da pravilno razumejo besedo socializem in da s skupnimi močmi lahko premagajo vse ovire. Danes teče Jezernica že po poglobljeni strugi in poplave se v doglednem času ni treba batiti.

Po dosedanjem delu v gospodarskem in političnem pogledu predstavljajo frontovci Jezerskega eno izmed najboljših frontnih organizacij v kranjskem okraju in jim k doseženemu uspehu prav iskreno čestitamo. Izgleda, da si bodo to mesto tudi obdržali, saj že snujejo načrt, kako bodo na enak način gradili tudi vodovod na spodnjem Jezerskem, čim bodo dobili potrebne cevi.

K. T.

Delovni uspeh frontovcev na Jezerskem v dveh dneh 3776 prostov. ur - 1539 m³ izkopa

Kdor pobliže pozna Jezersko, ta ve, da reka Jezernica ob večjih nalinjih poplavi vso svojo zgornjo dolino in napravi ogromno škodo na travnikih, njivah ter tudi na stavbah, ki ležijo v tem delu Jezerskega. Pred več kot 100 leti so reki Jezernici izkopali novo strugo v upanju, da se tako izognijo poplavam. Res je bilo sprva dobro, toda hudourniki so leto za letom neusmiljeno zasipavali strugo, tako, da je morala voda končno teči na gotovih mestih kar 2 do 3 m nad svojo površino okoliškega terena. Zato so bile poplave iz leta v leto pogosteje, povzročena škoda pa vedno večja. V staro Jugoslavijo in še prej so morali za čiščenje struge skrbeti posestniki, ki so tam imeli svoja posestva. Ker pa je gozd nudil več dohodkov, so na travnike ob strugi pozabili in voda jih je spremenila v prodnato puščavo ali pa v močvirje.

TEDENSKA KRONIKA

Pretekli teden se je od Kranja poslovila druga izmena počitniške kolonije iz Reke, ki je domovala v Prešernovem domu. Otroci iz našega juga so se kaj prijetno počutili v naši sredi, delali so izlete v bližnjo in daljno okolico mesta ter pripeljali interne zabave. Pred odhodom domov, pa so v torek 22. t. m. imeli v Prešernovem gledališču kulturno prireditev, na kateri so iz otroške hvaležnosti do svojih gostiteljev poklonili lepa, doma izdelana darila predstavnikom tukajšnjih množičnih organizacij. Nato je sledil vestno naučen in pester kulturni program, ki so ga sestavljale igrice, petje in še plesne točke.

KDO RAZGRAJA PO NOČI PO NAŠIH ULICAH

Se vedno se najdejo gotovi ljudje, ki misijo, da je noč za razgrajanje, ne pa za počitek. Tako je 28. t. m. ob 1. uri ponoči razgrajal in razbijal šipe v Tiskanini, obrat II., močno vinjeni Pavlin Ciril, stanujoč v Kranju, Koroška 30. Ker mu to še ni zadostovalo pa je odšel v barake, kjer spijo delavci ter se tam preprial z službovočim miličnikom.

Vovk Anton iz Labor 3 in Meserko Vili, Cankarjeva 19 pa sta se ob isti uri dala na vse grlo. Ne vemo ali ta vinska brata res mislita, da nima nikdo lepih glasov od njiju.

Isto noč se je ustavila na Jelenovem klancu precej glasna "družbica" 10 ljudi s harmoniko. Plesanja in vriskanja nikakor ni hotelo biti konec. Ko pa se je pojavila patrola NM so vsi, razen šoferja Lotrič Jankota iz Hraš 31 zbežali, poslednji pa z avtomobilom ni mogel tako hitro odpeljati. Ljudje so se upravičeno zgrajali nad kalicami nočnega miru.

V soboto je obiskala Preddvor skupina študentov glasbene akademije iz Ljubljane, ki je pripravila Preddvorčanom prav prijetno razvedrilo. Poleg umetne glasbe so podali tudi par lepih solospevov, nadve pa so Preddvorčanom ugajale dobro podane recitacije in v drugem delu programa veseli kvartet.

Mestni odbor zvezne borcev v Škofji Loki vabi vse borce Tomaževega bataliona in Škofjeloškega odreda na partizanski tabor, ki bo **3. IX. t. l. v Breznici pri Škofji Loki**. Začetek ob deveti uri zjutraj, a zaključek pri pogrenjenih mizah na veliki vrtni veselici v Puštalnu.

Za vse udeležence je zbirališče ob šesti uri zjutraj pred Mestnim ljudskim odborom v Škofji Loki.

K obilni udeležbi vabi Škofjeloški borcevi.

Ob 20-letnici bazoviških mučenikov bo v sredo 6. septembra ob 7. uri zvečer ob spomeniku na starem pokopališču v Kranju komemorativna svečanost.

Mali oglasi

Izgubil sem očala v rujavi usnjeni vrečki. Najditev prosim, da jih vrne proti našemu drž. Bežek Jožetu, Kranj, Koroška cesta 21.

Kupim takoj malo hišico v okolici Kranja. Naslov v upravi lista.

Sindikalno smučarsko društvo Udarnik v Kranju, išče za svoj novo zgrajeni smučarski dom na Joštu pri Kranju OSKRBNIKA, VEŠČEGA VSEH OSKRBNIŠKIH DEL.

Pogoji po dogovoru. Interesenti naj se javijo s pismono ali ustmeno ponudbo na naslov: Sindikalno smučarsko društvo Udarnik v Kranju, Prešernova ulica 10/I.

Planinsko društvo na Jezerskem vabi vse prijatelje planinstva, da se v nedeljo 3. septembra udeleže proslave 50. letnice otvoritve Češke koče. — V primeru slabega vremena bo proslava naslednjo nedeljo.

26. avgusta izgubljeno moško žepno uro od Čirč do Prebačevega, prosim vrniti proti nagradi na: Janko Naglič, Prebačevo 19, p. Kranj.

Prodam kuhinjsko gredenco. Naslov v upravi lista.

Gramofon s ploščami zamenjam za kolovrat. Lavrič Angela — cesta na Rupo 14.

Zamenjam nove boks škornje št. 45 ali 44 za kvalitetno zimsko moško suknjo, (visoka postava) ali za suknjo odličen štot. Ponudbe na upravo lista.

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik: Telatko Marjan — Naslov uredništva in uprave: Kranj, Ljubljanska cesta 1/II — Tel. št. 475 — Izhaja vsak četrtek.

Letna naročnina znaša 104 dinarjev — Stev. ček, položnice 611-90200-7 — Tiska Gorenjska tiskarna, Kranj .2/56 50

FIZKULTURA IN ŠPORT

Delo okrajnega televadnega odbora Kranj za utrditev televadne organizacije na vasi

V zadnjem času je predvsem delovanje upravnih odborov v društvenih precej popustilo in prav zato je OTO pričel z organizacijo društvenih sestankov, na katerih se bo pretresalo vse delovanje društvenih uprav in delo samega člansvsta.

Strokovno delo po društvenih je zelo ozko. Večji del gojijo le eno ali dve športni panogi, da bi pa svoj program izpolnjevali v smislu televadne organizacije, tega do sedaj še ni bilo opaziti. Zato je nujno, da se v bodoče osredotoči vse delo na vaška televadna društva, ki nimajo dovolj sposobnega kadra za organizacijsko in strokovno delo v društvenih.

V minuli sezoni so predvsem vaška društva slabo delovala. O tem zgovorno priča skoraj minimalna udeležba vaških televadnih društev na Okrajnem televadnem zletu. Res je na eni strani pomanjkanje vodilnega kadra, ki bi sistematično vodil strokovni program v televadnih društvenih. Društvene uprave, posebno načelniki še vedno niso pristopila k usposabljanju dobrih mladičev, ki bi se vzgojili za društvene prednjake, zato je jasno, da na ta način peša strokovno delo v društvenih.

Vse te stvari je OTO na svoji seji temeljito pretesel in sklenil, da je nujno društva organizacijsko utrditi, njih člani pa strokovno usposobiti. S tem bo njihovo delo veliko bolj uspešno, mladina pa bo imela možnost razvedrila v raznih športnih panogah, množičnih tekmovanjih in nastopih.

V prihodnjih tednih bodo društveni sestanki v Senčurju, Cerkljah, Hrastju, Mošah, Trbojah in Smledniku. Na ta način bodo prišla do jeseni na vrsto vsa vaška televadna društva in tako bodo pozneje tudi občni zbori in boljši in uspešnejši kot so bili doslej.

TD ŽIRI JE IMELO SVOJ DRUŠTVENI NASTOP

Letošnji nastop televadnega društva Žiri nam je prepričljivo pokazal kako napreduje in se razvija fizička v Zireh v močno vseljudsko organizacijo.

Program in tehnično vodstvo je bilo dobro pripravljeno, tako, da se je nastop razvijal brez večjih odmorov. Posebno pozornost so vzbudile točke, katere so jih izvajale mladičke, ki so poleg zletnih vaj prikazale tudi nekaj lastnih ustvaritev. Videti je bilo, da se posamezni člani in članice precej udejstvujejo v sestavljanju akademiskih točk.

Nastopale so pionirke z zletnimi vajami, mladičke z obroči, pionirji z raznimi štafetnimi igrami. V talni televadbi so nastopali člani in članice, ki so pokazali razmeroma velik napredok, če pomislimo, da so komaj pričeli z delom. Pionirke so nastopile s simbolično vajo: Sijaj, sijaj sončecce. V naslednji točki so nastopili člani in članice na orodju. Vrste so bile kombinirane s članstvom iz Škofje Loke,

SKOZI SITO IN REŠETO

ZAKAJ V BESNICI NE MOREJO PRITI DO ZBORA VOLIVCEV

KLO Besnica je v odkupu zelo slab. Oddaje žitaric je dosežena le 36%, oddaja mleka v juliju pa samo 13,2%. Od 197 kg masti niso oddali niti kilograma, od 21 mršavih prašičev pa samo 2 komada. Toda prav tako je z davkom, saj imajo še za leto 1949 763.000 din. zaostanka, da pri tem ne upoštevamo akontacijo za leto 1950, ki znaša 960.000 din. In zakaj tako, boste vprašali?

Oglejmo si tale zanimiv primer, pa se nam ne bo treba čuditi zakaj je situacija tako.

Pred kratkim je bil sklican zbor volivcev, ki pa se zaradi premajhne udeležbe ni mogel vršiti. Poverjenika za kmetijstvo tov. Kalan Jankota, ki je bil zadolžen, da poda obračun o obvezni oddaji, kar je kmene zelo zanimalo, ni bilo. Bolj točno pa se je zbra udeležil tov. Leben Franc, tajnik KZ in obenem poveljnik gasilske čete. Prostor, kjer bi se imel zbor vršiti je

bil poln gasilskega orodja in razne navlake. Tov. Leben je že vedel zakaj, saj je za isti večer imel sklicano tudi nočno gasilsko vajo, toda samo s pretvezo, da odtegne vso mladino od zbra volivcev. Ni bil to prvi primer, da je zasedel edini prostor, ki služi za vse množična zborovanja. Končno se tudi "nočna vaja" ni vršila, pač pa so člani gasilske čete samo nekomu napolnili vodnjak za gradnjo lastne hiše.

Po vsem tem lahko uvidimo, da niso kmetje sami krivi, če so rezultati gospodarskih in političnih akcij nezadovoljivi. Predvsem pa bi bilo potrebno, da se odbornike s takimi odnosami do skupnosti izloči, in se jim tako pokaže, da za sabotere in protljudske elemente med poštenimi ljudmi ni prostora.

B.

VPIS LJUSKEGA POSOJILA MANIFESTACIJA PATRIOTIZMA IN SOCIALISTIČNE ZAVESTI

videlo pa se je, da Žirovčani ne zaostajajo dosti za Ločani, čeprav so začeli šele letos z redno orodno televadbo. Skupno je nastopilo 111 tekmovalcev.

Društveni nastop v Žireh je bil prvi v kranjskem okraju, ki je bil obenem tudi zelo dobro organiziran in izveden. Želeti je, da nam tudi ostala društva pripravijo kaj tako lepega, kot so nam prikazali Žirovčani.

NOGOMET

KOROTAN : PRESEREN (Lesce)

12 : 3 (5 : 2)

PRVENSTVO PIONIRJEV

KOROTAN (Kranj) : LJUBELJ (Tržič) 4 : 0

Nogometni Ločana so se pomerili v prijateljski tekmi s Proletarcem iz Zagorja. Tekma se je končala 1 : 1. Pionirji Ločana so premagali pionirje ljubljanskega Železničarja 2 : 0, mladinci Železničarja pa so premagali Ločana 4 : 1.

KOROTAN : ŽELEZNIČAR (Ljubljana)

4 : 3 (2 : 1)

Kranj, 29. avgusta. — Danes popoldne je gosta v Kranju Železničar iz Ljubljane, član 3. nacionalne lige, ki se je sestal v prijateljski tekmi z domačim ligaskim moštvom. Po obojestranski borbeni in napetni borbi so imeli domači več sreče in odpravili nasprotnika z 4 : 3 (2 : 1). Goštje so imeli svoj steber v obrambi, dočim je bil Korotan boljši v napadu.

Tekmo je sodil Kraljič. Gledalcev je bilo okrog 800. Gole za Korotan so dali: Brezar I. 2, in Bačkalč in Božič po enega, a za Železničar: Steškovski, Gvardijančič in Vertel.

ŠAH

20. avgusta je pričela IX. šahovska olimpijada v Dubrovniku, katere pokroviteljstvo je prevzel maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito. 16 držav se na njej bori za najvišji šahovski naslov, med njimi ZDA, Nizozemska, Argentina, Belgija, Francija itd. Jugoslavija nastopa v postavi: Gligorič, Pirc, dr. Trifunovič in Rabar. Rezervi sta: inž. Vidmar in Puc. Po VI. kolu je stanje naslednje: Vodji Jugoslavija z 18½ točkami pred ZDA, ki ima 15 točk in dve prekinjeni parti. Sledi Nemčija 14 (3), Belgija 14 (1), Holandija 13 in pol itd.

Sindikalno šahovsko društvo v Kranju je ob otvoritvi sezone priredilo v svojih lastnih prostorih pri "Jelenu" simultanko, ki jo je igral ing. Sikšek nasproti dvajsetim nasprotnikom z rezultatom: 15 dobrijenih, 4 izgubljenih in ena neodločena partija. Zmagali so: Bukovec, Sulič, Separovič in Kristan, ter remiziral Ilč.

UPOKOJENCI VSEH VRST — CLANI IN NECLANI!

Izrabite vsako priliko in agitirajte med ljudstvom za čimvečji vpis drugega ljudskega posojoila. Tuji s tem lahko pomagate pri naši socialistični graditvi, da se čim bolj okrepi gospodarska moč naše države.

Društvo upokojencev LRS podr. Kranj.

PONESREČENA PAROLA

Včeraj sem šel v zobno ambulanto v Kranju, da mi popravijo razrahljeno klijaturo v ustih. Nad vratim ambulante sem ugledal z licnimi črkami napisano parolo:

KO PRIDES K ZDRAVNIKU SI OCISTI ZOBE!

Aha, — sem si misil, — sedaj pa bom imel priliko enkrat si ocistiti zobe, ko že dolgo stikam za pošteno zobno krtačko. Ko pa sem prišel v ambulanti na vrsto, mi niso ponudili niti krtačke niti zobne kreme, pač pa so mi rekli, naj si ocistim zobe doma, predno grem k popravilu v ambulanto.

Ker zelo počasi mislim, sem prišel na to, da tu nekaj ni prav. Ali nji prav, da mi niso dali krtačke, da si ocistim zobe "ko prideš k zozdravniku" — ali pa napis nad vratim "ne štima". Po dolgem premisljevanju in ko sem se odhajajoč z navratnim in bolečim zobom še enkrat ozril na parolo nad vratim, sem ugotovil, da bi se moral napis glasiti nekako takole: "Predno greš k zozdravniku si ocistti zobe!" Umestno bi torej bilo, da se napis popravi, da ne bi še kdo nadlegoval ambulantskega osobja za zobne krtačke.

M...š.